

ዶ/ር ብታልም ስለጥሬዎ | ለፕ/ር ጌታቸው ኃይሌ እና ፕ/ር መስፍን ወ/ማርያም ‘አማራ የሚባል ሕዝብ የለም’ አባባል የተሰጠ ምላሽ

Friday, December **25th**, 2015
በአበበ ተድላ፣ ሰኞ ታኅሣሥ 11 ቀን 2008 ዓም

የሰውን ስነልቦና ማወቅ ሰዎች የሚናገሩትና የሚሰሩት ለምን እንደሆነና የምን ሃሳብ ነፀብራቅ እንደሆነ ለመረዳት ይረዳል። ይህንን ምእራባዊያንን ለምርጫም ለህክምናም ለሌላም ነገር ይጠቀሙበታል። ኢትዮጵያዊያን ምን ያህል እንደተጠቀሙበት አላውቅም ግን ወደ ዋና ጉዳዩ ወደ ገደለው ልግባ።

የሞተው ለገሰ ዜናዊ ወላጆቹ የጣልያን ባንዳ ሹምባሽ ስለነበሩ ከልጅነቱ ጀምሮ “አንተ ባንዳ” ሲባል ነው ያደገው። ስለዚህ ይህንን ህመሙን ለማዳን ባንዳ ላለመባል መጀመሪያውኑ ቤተሰቦቹን ባንዳ ያሰኘው የወላጆቹ አላማ ሳይሳካ ኢትዮጵያ የምትባል ሃገር መኖርዋ ስለሆነ፣ ኢትዮጵያን የማፈራረስ ስራ ዳር ማድረስ አለበት። በዚህም ምክንያት “የኢትዮጵያ መሪ” ተብሎ “ኢትዮጵያ” የሚባለውን ስም ሳይጠራ “ሃገሪቱ” እንዳለ፤ “ኢትዮጵያዊነት ላይ ሙጭጭ ብለዋል” ያላቸውን አማራ እስከህይወት ፍጻሜው ሲያጠፋ እና ሲያስጠፋ ኖሮ ከበሽታው ሳይድን ሞተ።

ፕ/ር መስፍን እና ፕ/ር ጌታቸውም እንዲሁ ከተለያዩ ብሄር ስለተወለዱ ህይወታቸውን ሙሉ ምርምር አካሂደው በመጨረሻ ሰበር ዜና ብለው ያቀረቡልን ውጤት የነሱን ስሜት ሊያረጋጋ የሚችል የመሰላቸውን “አማራ የሚባል ህዝብ የለም” የሚለውን ሃሳብ ነው። ወገን እንግዲህ ሰው ከታመመ መርዳት ነው፤ የአእምሮ ህመም ደሞ ሲጀመር ችግር እንዳለባቸው ስለማይገባቸው ህክምናው ትንሽ አስቸጋሪ ቢሆንም፣ በቃ ታመመ መታከም አለባቸው። ዝም ግን ሊባሉ አይችሉም፤ ምክንያቱም ጊዜ ወይንም አጋጣሚ ያገኘ እብድ በሽተኛ የሚያደርሰው ጉዳት ከፍተኛ ስለሆነ ከተቻለ ማከም አለበለዚያ ተይዘው እስከሚድኑ ከህዝብ መገለል አለባቸው፤ አለበለዚያ ጉዳታቸው የከፋ ነውና። ከምንም በላይ ጥፋታቸውን የሚያከፋው ደሞ ይህንን የህይወት ሙሉ የጥናት ውጤት ልፋታችን ያሉትን (ለነገሩ ሳይለፋ የሚታወቅ ሃቅ ነው) ህዝቦች በተለያዩ ምክንያት ስለተቀላቀሉ “ይህ ብሄር” ብሎ ጠርቶ “የሱ ቦታ እዚህ ነው በኢትዮጵያ ውስጥ” ማለት ስለማይቻል “የአማራ የአሮሞ ወይም የትግሬ ወዘተ” ማለት አንችልም ብለው መደምደም ሲገባቸው (ያለጥናት ይህም ማንም መንገደኛ ይነግራቸዋል) እነሱ ግን ይህ አስተሳሰብ አማራ ላይ ብቻ እንዲሰራ አድርገው ሌሎችን ፈርተው ይሁን ምን ይሁን በማይታወቅ ምክንያት “አማራ የለም ሌላው ብሄር አለ” አሉን። ትልቅ ሰው በባህላችን ስለማይሰደብ እንጂ አሳፋሪዎች አላቸው ነበረ!

ሰው ያደገበት ሁኔታ ምን ያህል አስተሳሰቡን እንደሚቀይረው የታወቀ ቢሆንም ይኛን ምሳሌ ልጩም። አንዱ አዲስ አበባ ሲያድግ በጣም የሸንት ቤት ችግር ያለበት ቦታ ስላደገ፤ በለስ ቀንቶት አድጎ ገንዘብ ኖሮት ቤት ሲሰራ መጀመሪያ ያስጨረሰው ሸንት ቤቱን ነው። ትልቁ ደስታውም ሸንት ቤቱን ማየት እና ማሳየት እንደነበረ አንድ ወዳጄ አጫውቶኛል።

በተመሳሳይ ምሳሌ ብዙ አማራውች በትህነግ (ወያኔ) እና አጋሮቹ በደል ብዛት ምክንያት አሁን ላለው ስርአት ያለን ተቃውሞ ተመሳሳይ ቢሆንም በአብዛኛው አማራ ያለበት ቦታ ያደገ አማራ እና በተለይ አሁን ትህነጎች መስመር ስርተው “ያለክልሉ ያለ” ተብሎ ያደገ አማራ ስለ ብሄር አካላላሉ የሚያደርገው ተቃውሞ ደረጃ ይለያያል። የደረሰበት ያውቀዋልና። በዝ ሃገር አገር አጥቶ

ከመኖር የበለጠ ህመም እንደሌለ ይህ ስርአት ሚሊዮን አማራዎችን በገዛ ሃገራቸው ያል ከልላቸው የሚኖሩ እያሉ ሃገር እንዳሳጣ እና ለእልቂት እንደዳረገው ኖሮ አይቶታልና። ታዲያ ዶሮ ብታልም ስለጥሬዋ ይህንን ርእስ አይገልጠውም ትላላቸው?

“ምን ይሻላል ለምትሉ”
ሁሌ የምንለውን አሁንም
ደግሜ አቀርበዋለው።
በፖለቲካ ብላቴናዎች
ብንሆንም እነሱን
እንደምንሰማው እኛንም
ቢያዳምጡን፣ የምንለውን
ቢሰሙን፣ ለዘመናት
አጠናን ካሉት የተሻለ
ሃሳብ ሊያገኙም ይችሉ
ይሆናል። ጆሮ ይስጡን
እንጂ መፍትሄውን እኛ
ጋር ሊሆን ይችላል!
ሁሌም እንደምንለው
ኢትዮጵያ ውስጥ
አማራም፣ ትግሬም፣
አሮሞም ሌላም ወደ
ሰማይ የሚጠጋ ብሄር
አለ። በዛው ልክም ደግሞ
ከተለያዩ ብሄሮች
ተቀላቅለው የተወለዱ

በሚሊዮን የሚቆጠሩ ኢትዮጵያውያን አሉ። ለዚህም እኮ ነው “የትህነግን የአፓርታይድ አከላለል ልክ አይደለም፤ አንደኛ አማራ ተወካይ በሌለበት ነው የተሰራው፤ ሁለተኛ የተቀላቀሉ በሚሊዮን የሚቆጠሩ ኢትዮጵያውያንን ሃገር ያሳጣል፤ አንዱን ወይንም ከዛ በላይ ወገናቸውን ክደው አንዱን እንዲመርጡ ህዝቦችን ያስገድዳል” ያልነው። የተቀላቀሉ ብሄሮች ኢትዮጵያ ውስጥ ስላሉ እና አማራም ከተቀላቀሉት አንዱ ሆኖ ሳለ “አማራ ብቻ የለም” ማለት ግን አይቻልም። አማራ ተቀላቅሎ ከጠፋ ሌላው ከአማራ ጋርም የተቀላቀለው ጠፍቶል ማለት ነው እንጂ አማራ ብቻውን እንዴት ይጠፋል? የለም ይባላል? ብሄር መጥራት እናቁም የሚል የፖለቲካ አቅዋም ማራመድ ሌላ ጉዳይ ነው ግን “ብሄር መጥራት እናቁም” ማለት አማራን ብቻ ለይቶ “አማራ የለም” ማለት አይደለም። እንዲህ የሚያደርግ ሰው በአማራ ላይ ትህነግ ለሚያደርሰው ጥቃት አባሪ እንደሆነ ነው የምንቆጥረው። መፍትሄው እንዲህ ነው፤

“ኢትዮጵያ ውስጥ ብዙ የተቀላቀለ ብሄር አለና ብሄር ሳይጠራ ኢትዮጵያዊ ብቻ ተብለን እንኑር” የምትሉ መብታቸው ነው፤ ሃሳባችን አራምዱ፤ ዲሞክራሲ ካለ ህዝቡ የወደደውን ይመርጣል። እንዲሁም “ብሄራዊ እንዲጠራ” የሚለውን ቡድን “ፈጽሞ አይቻልም” እንዳትሉት። ነገር ግን “ብሄር የለም” ማለት አማራን ብቻ እንዲመለከት ማድረግ ለዚህም መረጃ “ድሮ አማራ ያልነበረ አማራ ሆነ” ብላቸው በተመሳሳይ ድሮ አሮሞ ያልነበረ ዳሞት፤ ፈጠጋር፤ አንገት፤ እናራያ፤ ወዘተ ዛሬ ተቀይሮ “አሮሞ” የተባለ መሆኑን ለትግሬውም እንዲሁ ሌላውን ውጠው ትግሬ እንደተባለ አለመናገር ግን ሸፍጠኝነት ነው።

“ብሄራችን ቀድሞ እንዲጠራ እንፈልጋለን” ለምትሉም መብታቸው ነው። ይህንን አላማቸውን አስፋፉ፤ ስበኩ፣ ቸግር የለብንም። ግን አንድ ብሄር የራሱን መብት ይከበር ሲባል የሌሎች አብረው የሚኖሩ ብሄሮች መብት ተጥሶ ወይንም በገዛ ሃገራቸው በናንተ መልካም ፍቃድ እና ቸርታ ብቻ እንዲኖሩ የተፈቀደላቸው አይነት ስርአት ለመዘርጋት አትሞክሩ እንጂ። “ምሁራን ነን፣ የሁሉም ኢትዮጵያዊ መብት እንዲከበር እንታገላለን፤” የምትሉ አሮሞውንም፣ ትግሬውንም፣ ገና እየተደራጀ ያለውንም አማራ፣ “የብሄራዊ መብት ይጠበቅ ማለት ትችላላቸው። ግን የብሄራዊ መብት ይጠበቅ ስትሉ የሌላውን ብሄርም ይሁን የተቀላቀሉትን መብት አለመጣሳቸውን አስቡ” ነበር ማለት የነበራቸው እንጂ በደፈናው “አማራ የለም” በማለት ሰዎችን ከብሄርተኝነት ሃሳብ እናወጣለን ብላቸው እንዳታስቡ። ይህ አማራው ተለይቶ በአማራነቱ በመላው ኢትዮጵያ ጥቃት እየደረሰበት “ድሮ ጨቋኝ ነበር” እየተባለ ጥላሽት የሚቀባበትን ህዝብ ራሱን ለማደራጀት ሲል አንዴ “የለም”፣ አንዴ “አማራ እንዴት ይጠባል”፣ እያሉ አማራን እንዳይደራጅ እና ራሱን ከጥፋት እንዳያድን ማድረግ አማራን ይገዳል። ሌሎችን ይጠቅማል እንጂ ሌላ ምንም ጥቅም የለውም፤ አማራ በሆነው ባልሆነው ሲወዘገብ ጠባቦች የማጥፋት ስራቸውን ይቀጥላሉና። እንዴት ነው “አሮሚያ” ብለው የከለሉት ውስጥ ያለው መሬት “የአሮሞ እንጂ በውስጡ ያሉ ህዝቦች አይደለም” ተብሎ ሌላውን እንግዳ ያደረገ ተፅዕኖ ያለን ስርአት ሳይቃወሙ ምሁራን ተብዬውች “አማራ አለ፣ የለም” የልጅ እቃ እቃ ጨቋኝ ውስጥ የሚገቡት? በኔ ይህ እንዲያውም “አንድ ኢትዮጵያ ውስጥ ያለ መሬት የሆነ ብሄር ብቻ ነው” ማለት የአንድን ብሄር የበላይነት ስርአት መዘርጋት እንጂ እኩልነት አይደለም፤ ወይንም ቁርጥ ባለው “አገርህ አይደለህም” ልክ ሌላ ሃገር ኬንያ ወይንም ግብፅ እንዳለው ተደርጌ “ባልንህ እስከኖርክ አብረህ ትኖራለህ” ተብሎ በገዛ ሃገራዊ ስደተኛ እንደሆነኩ በግልፅ ሊነገረኝ ይገባል፤ ከዛም ምላሹን ሰጣለው። አንድ ሰው ከሆነ ከልል ጋር ራሱን

ካላስተሳሰረ ኢትዮጵያዊ መሆን በህገመንግስት ተብዬው መከልከሉን መቃወም ሲገባቸው ምሁራን የተባሉ፤ በተለይ አማራው ወደኋላ ተመልሶ “አማራ አለ፤ የለምን” ክርክር ከምሁር አንጠበቅም (ሌላውም ህገመንግስት ተብዬውን ራሳቸው ስለገፉት አፈፃፀም እንጂ ህገ መንግስቱ ችግር የለበትም ይሉናል አማራ በሌለበት እንዳፀደቁት እየታወቀ) ። “አማራ ባህሉን ጫነብኝ” ብለው የተቆጡ መልሰው የአማራን ባህል ወስደው “ለምን አማራን አዲስ ባህል ተሰጠው” ብለው አማራ እንዲጠፋ እየተደረገ ያለውንና እየተወሰደበት ስላለው ባህሉ መጮህ ነው የሚገባቸው የአማራ ምሁራን ነን ተብዬዎች ወይንስ “አማራ አለ የለም” ወደሚል የጅል አታካራ ገብቶ አማራውን አወናብዶ ራሱን ከተደንበበት ጥፋት ማዳን እንዳይችል ነው ማድረግ ያለባቸው? አማራነት ብቻ ነው በደም ውስጥ ያለውም እንበል፤ አማራ ከሌላ ብሄር ጋር የተቀላቀለብኝ ነኝ እንበል፤ “አማራ” ተብሎ አንድ ህዝብ ተለይቶ ሲጠቃ እንከዋንስ አማራነት እያለብኝ፤ ሰው በመሆኔም አታገለለው። “አማራ ነን” ወይንም “ለሰው ልጅ መብት እንከራከራለን” የሚሉ ኢትዮጵያዊያን፤ ሌሎች በብሄር የተደራጁ ኢትዮጵያዊያን አማራውን መብቱን ሳያከብሩ፤ ተወካይ እንከዋን ሳይኖረው፤ ያልነበረ መስመር ትህነግ እና ወዳጆቻቸው አስምረው፤ “የብሄር ብሄረሰብ መብት አከበርን” ማለታቸውን ደጋግመው ሊቃውሔ ሲገባ፤ ይባስ በተለይ በዚህ ሰአት በማያስፈልግ “አማራ አለ፤ የለም” በሚል ጊዜያችንን ያባክናሉ። የብሄር ብሄረሰብ መብት ሲባል አማራን አይጨምርም እንዴ? በኢትዮጵያ ውስጥ በእኩልነት መኖር “አማራን እኩል ሆኖ ይኑር” የሚል መብት ሊሰጥ አይገባም እንዴ? ይህንን እውነት ተናግረን ችግሩን ከነመፍትሄው ብናቀርብም ከመስማት ይልቅ “ጠባቦች፤ የኢትዮጵያ ጠላቶች” ሌላም ሌላም እንባላለን፤ ዋናዎቹ ጠባቦች ራሳቸው ሆነው ሳሉ። እንግዲህ አማራውን ስቃይን ያረዘመበት “በኢትዮጵያዊነት ጎራ ስር ነን፤ በብሄር አንደራጅም” ያሉት “በኢትዮጵያ ስም እንደራጅ” ይሉና የአማራን በደል ግን አይናገሩም። የአማራ ድርጅት ላለመባል “ኢትዮጵያን አልፈልግም” ብሎ መስመር አስምሮ ባንዲራ ፈጥሮ የሚታገለውን ግን ለማባባል ብዙ ርቀት ሄደው ስለሱ ቡድን አብረው ይጮሃሉ። ይህም አልበቃ ብሎ አልፎ ተርፎም “አማራ የለም” ይሉታል። በብሄር የተደራጁት ደም የነሱን ብቻ መብት እንዲከበር ፈልገው አማራውን አገር አሳጥተው አንገቱን አስደፍተው ሊያጠፉት እየሰሩ ነው። ታዲያ የት አለ ኢትዮጵያዊነት? የታለ የብሄር መብት የተከበረው? እንዲህ ያለ ትክክለኛ ጥያቄ ከነመፍትሄው የምናነሳውን ጥ/ር ጌታቸውና ሌሎች “ጸረ-ኢትዮጵያ” አሉን እንግዲህ ማን እንደሆነ ጸረ-ኢትዮጵያ ልብ ያለው ልብ ይበል። ይህ የሶሻሊስት አመለካከት “ከኔ ሃሳብ ውጪ ያለው ጠላቱ ነው፤ መጥፋት አለበት” አስተሳሰብ ካልለቀቀን ወደፊት መራመድ በጣም አስቸጋሪ ነው።

“ብሄራችን የተቀላቀለ ነው መደራጀት፤ ያለብን በኢትዮጵያዊነት ነው፤” ብለው የሚያምኑ ማለት የነበረባቸው ደግሞ “አሁን ያለው ስርአት ከተለያየ ብሄር ለተቀላቀሉ ህዝቦችን መብት የሚነፍግ እና አንድ ብሄር የግድ ስለሚያስመርጥ የተሳሳተና መቅረት ያለበት ነው፤” ማለት እንጂ ይህንን ሃሳብ ለመናገር “አማራ የለም፤ ሌላው ብሄር አለ” ማለት ሚዛን አይደፋም። እኩልነት መብት ከሆነ አብረን ነን። ነገር ግን “የሁላችንም መብት የተከበረባት ሃገር ይኑረን” ብላቸው መነሳት የነበረባቸው እንጂ፤ ገና ለገና ስትነሳ “በብሄር መደራጀት ልክ አይደለም” ብለህ አማራውን ብቻ ለይተህ “የለህም” ካልክ እንዴት ነው ከአማራው ጋር አብረን ስርተን ነፃ እንውጣ የምትለው? ወይ “ምንም ብሄር አንጥራ” ካላቸው ሁሉንም ብሄር አትጥሩ። ብሄር ጠርቶ አማራውን ለይቶ “የለም” ማለት ግን የትም አይደርስም፤ ምናልባት አማራውን ለመጥፋት ካላሰባቸው በስተቀር።

ስለዚህ ሲጠቃለል አማራም፤ አርሞም፤ ትግሬም ሌላም አለ በጣም በርካታ ብዙ ሚሊዮን ከተለያየ ብሄር የተቀላቀሉም እንዲሁ አሉ። ከተቻለ “ብሄራ ተጠርቶም” ይበል “ብሄራ ሳይጠራ ኢትዮጵያዊ ነኝ” የሌሎችን መብት ባልነካ መልኩ ብዙሃን ድምፃቸው እየተከበረ አነስተኛ ቁጥር ያላቸው በብዙሃኑ ተፅእኖ ሳይደርስባቸው ሁሉንም ኢትዮጵያዊ አስማምቶ አንዱ አንደኛ ዜጋ አንዱን ሁለተኛ ዜጋ ሳይደርግ የሚያስችል ስርአት መፍጠር ነው። ይህ ስላልሆነ “ከአማራ በስተቀር ሌሎች በብሄር ስለተደራጁ ብቸኛ ከተለያየ ብሄር የተቀላቀልነው ሃገር ኖሮን ለመኖር የምንችለው አማራ የለም ብለን አማራው እየጠፋም አማራው ሳይደራጅ ኢትዮጵያ የሚለው ስም ይቆይልን” የሚለው አያስከክርም፤ አማራ ከጠፋ ኢትዮጵያም ትጠፋለችና። ይልቅስ “አማራውም ሌላውም ብሄር አለ፤ የተቀላቀሉም ብሄሮች አሉ፤ ስለሆነም አሁን ያለው ስርአት ለሁሉም መብት ስለማይሰጥ ልክ አይደለም” ብላቸው ስርአቱን ተቃወሙ እንጂ “አማራ የለም” በሚል ስርአቱ ሊያጠፋው የወሰነበት አማራ ላይ ሌላ አጥቂዎች አትሁኑ። በተመሳሳይ መልኩ “በብሄር ተደራጅተን ብሄራችን ተጠርቶ እንኑር” ያላቸውም እሰየው ቀጥሉ። ግን እናንተ የረገጣቸውን ሁሉ “የኛ” ብላቸው በሚሊዮን የሚቆጠር አማራ “ያለክልሉ የሚኖር” አስብላቸው እየገደላቸው እያሰደዳቸው፤ እናንተ “በአማርኛ አንማርም፤ አንሰራም፤ ቋንቋችን ስላልሆነ” ብላቸው በሚሊዮን የሚቆጠር አማራን በናንተ እንዲማር እንዲሰራ አስገድዳቸው፤ አማራው ባልተወከለበት የአፓርታይድ ድንበር አበጅታቸው፤ ምን አይነት እኩልነት እንደምታወሩ አይገባኝም። ስለዚህ እኩልነት ከተባለ አማራውም እኩል መብቱ የተከበረበት እና በገዛ ሃገሩ በሌሎች መልካም ፍቃድ ሳይሆን ሃገሩ ስለሆነ በራሱ መልካም ፍቃድ የሚኖርበት ሁኔታ እስካልተፈጠረ ምንም እኩልነት እንደሌለ እውቁት። እኩልነት ከሌለ ደግሞ አመፅ፤ ጦርነት፤ ሞት ይቀጥላል። ይህንን ደም የደም ጥማት ያለበት ሰይጣን ካልሆነ ሰው ይፈልጋል ብዬ አላስብም።

አማራው መውሰድ ያለበት እርምጃ መጀመሪያ መደራጀት ፤ በዚህ ሰአት “አማራ አለ፤ የለም” ብሎ የሚከራከሩትን ጅሎች ረስቶ፤ እንዲሁም የአማራ መደራጀት ለኢትዮጵያ መጥፋት ሳይሆን ለኢትዮጵያም ለአማራም እንደሚበጅ አስረግጦ፤ አማራ ተደራጅ ማለት ትህነግ እና አነግ ከኤህነግ ጋር ሆነው ያንተ ነው ብለው የሰሩለትን ድንበር ይቀበላል ማለት እንዳልሆነ ታውቆ፤ ከላይ እንዳልኩት የሁሉም ኢትዮጵያዊ መብት ተከብሮ አብረን እንኑር በሚለው ሃሳብ ይስማማል። ይህንን እምቢ ብለው “አሻፈረኝ ደም የማፍሰስ አባዜ አለብን” ብለው “እኩል ሳይሆን የበላይ መሆን አለብን” ብሎ፤ “የኛ መሬት ሳይሆን የኔ ብቻ ነው” ብሎ ከገፋ መደራጀት ለመቼ ነውና ተገደህ ደም አፍሰሰህ ያባቶችህን ድንበር አስከብረህ የ 3000 አመት ሌሎች አንፈልግም ያሉትን የኢትዮጵያ ታሪክን ተረካቢ መሆንህን አረጋግጠህ ለመኖር መቁረጥ ነው። ከዚህ ውጪ ስትልመሰመስ ምክንያት ስትደረድር ብትኖር የበለጠ መቀበሪያ ጉድጓድህን ትልቅ ታደርጋለህ እንጂ ለአማራም ለኢትዮጵያም አይበጅም።

አሁን እነ ፕ/ር መስፍን፤ ፕ/ር ጌታቸው ወይም ሌሎች “ወይ አማራ ከተደራጀ ኢትዮጵያ ትፈርሳለች” የሚሉ ወይን ገፍተው “እንዲያውም አማራ የለም” የሚሉትን ትልቁን ስህተታቸውና ጠሱ በተለይ ለድሃው የሚያተርፈውን በዚህ መልኩ ላሳጥረው፤ ቢሆን ቢሆን የሁሉም ብሄር መብት ተከብሮ “ብሄር መጥራት መውረድ ነው” ለሚሉም “ኢትዮጵያዊ ብቻ” ብለው ራሳቸውን “ኢትዮጵያዊ” ብለው በተመሳሳይም ብሄራዊ ደጋጊ ለሚለውም በምርጫው ብሄሩ ሲፈልግ መታወቂያው ላይ ተፅዕኖ (ምርጫው እስከሆነ) ለሁሉም ዜጋ መብት ተከብሮ የምንኖርባት ሃገር ቢኖረን ምንኛ ደስ ባለን። ይህ ግን ትህነግ ስልጣን ላይ እያለና ከሱ በኋላ ለመተካት የሚንደረደሩትም ተመሳሳይ አቋም እስካላቸው ህልም ነው። ስለዚህ “አማራ ቢሸፍት እስከኢትዮጵያዊነት” ነውና አማራው ኢትዮጵያዊነቱን ሳይተው ኢትዮጵያ ሁሉም በእኩልነት የሚያምን በውስጥ ያለ ህዝብ ሁሉ ሃገር መሆንን ተቀብሎ ተደራጅቶ ራሱን ማዳን ነው። አማራው ከተደራጀ አሁን እንዲህ ያዙኝ ልቀቁኝ የሚለው ሁሉ ለመነጋገር ዝግጁ ይሆናሉ። አሁን ግን ማንን አይተው ማንን ፈርተው? “ኢትዮጵያ ውስጥ እኩልነት ይሰፈን” ስንልም ሆነ “የብሄር ብሄረሰቦች እኩልነት ይሰፈን” ስንል ሰምተውን “አማራንም ይህ እኩልነት ይመለከተዋል” ይላሉ። አለም ጉልበት ላለው እንደምታሸጋግሩ አትርሱ። ስለዚህ አማራው ካልተደራጀ በአማራው ደም ሁሉም ጎጆውን እስኪያቀና ኢትዮጵያ የምትባል ሃገር ስምዋ ብቻ ይቆያል። በዚህም አያበቃም ሁሉም በውስጡ ያሉትን በተለይ አማራውን እያጸዳ አዲስ ሃገር ለመስራት እየተንደረደሩ ስለሆነ ግፋ ቢል የድንበር ግጭት ይጠብቃቸዋል እንጂ ኢትዮጵያ ከተበታተነች እንደ ትንሽ ሃገር መቆም ይችላሉ። አማራ ግን ልክ ኤርትራ የተባለችው ለኢትዮጵያ እንዲህ የቤት ስራ ሰጥታን እንደምትስቅብን ትህነጎችም ሸርፈው ሸርፈው የአማራ ብለው ከልለው ያስቀሩት ወደፊት እንክዋን ትንሽ ሃገር ሆኖ መቆም እንዳይችል ልዩ ዞን እያሉ፤ ትንሽ ቁጥር ያላቸውን ሌላ የከለሉት ውስጥ ሳያደርጉ “አማራ” ብለው የከለሉት ውስጥ በመስራት ረዥም የቤት ስራ እየሰጡን ነው። ሲጀመር አማራ በሌለበት ስለሆነ የተከለለው አማራን ተሸፍሽፎ የቀረ 4 ቱ ክፍለ ሃገራት ላይ ብቻ ትህነግ እንደወሰነው እንዳለ ሆኖ አማራ ብለው ከከለሉት እንዳያቸት ጎንደርን ትግሬ፣ ቅማንት፣ ሌላም እያሉ ያፋርሱታል። ጎጃምን አገው፣ ቤኒሻንጉል፣ አማራ ብለው ያፋርሱታል። አንጎትን/ላኮመልዛን (አሁን ወሎ) አገው፣ ትግሬ፣ኦሮሞ፣ አማራ ብለው ያፋርሱታል። ሸዋን አማራ፣ ኦሮሞ፣ ወዘተ ብሎ አጣልቶ እንዳያቸት አማራ ብሎ የከለለው ቦታ ሁሉ ግጭት ፈጥሮ መጨረሻ ይቻለውንም እንክዋን ሳይኖረን አማራ ተበትኖ ጠፍቶ ታሪክ ሲያደርጉን እየሰሩ ነው (አስታውሱ እነ ሃረር፣ ባሌ፣ ፈጠጋር፣ እናራያ እነሱ ባይሉም ሃገራችን እንደሆነ ግን ጠንቅቀን እናውቃለን)። ልብ በሉ ልክ የጎዝላቪያ ላይ ሰርቦች ላይ የምእራባዊያን ዱላ እንደበረታ ችግር ቢነሳ አማራ ላይ ከምእራባዊያን ዱላ እንደሚበረታ እንዳትረሱ። ሰርቦችን በመጨረሻ የጎሰላቪያ የሚለውን ስም እንክዋን እንዳይጠቀሙ ተከልክለዋል። ምን ይታወቃል ኢትዮጵያ ድንበርዋ ሲሰፋ ሲጠብ ኖርዋል ብለን አነስ ያለች ኢትዮጵያ ይኑረን እንክዋን ብንል ኢትዮጵያ የሚለው የነፃነት ነፀብራቅ ስሙ ስለሚያማቸው አገራቸውን የጎሰላቪያ እንዳይሉ እንክዋን እንደተከለከለች ኢትዮጵያ የሚለውን ስም እንክዋን መጠቀም መከልከል ሊጠብቀን እንደሚችልም አትዘንጉት። ስለዚህ አማራ ጠላቱ ብዙ ሆኖ ሳለ በገዛ ህዝቦቹ እንዳይደራጅ ሰንካላ እየተፈጠረበት ከቆየ አይደለም ኢትዮጵያ አማራ በራሱ እንደህዝብ መቀጠሉ ጥያቄ ውስጥ ይገባል እና ልብ ያለው ልብ ይበል። እናማ የአማራ ምሁር ነን የምትሉ አስቡበት።

እባካቸው ይቸኑ ፅሁፍ የፖለቲካ ብላቴና ምላሽ ብሎ ፅፎላቸውል ብላቸው ለፕ/ር መስፍን እና ለፕ/ር ጌታቸው ላኩልኝ። የፌስ ቡክ ተከታያቸው ስላልሆንኩ ለነሱ መላክ አልችልምና። ወገን መጀመሪያ አስተሳሰባችንን እናጽዳ እንጂ ፖለቲካን የልጅነት ህመማችንን እና ያለብንን የሰነልቡና ችግር የምናድንበት፤ ወይም ላንዳንዶቹ ደግሞ የሃብት ማግኘት ጥማት ፍላጎታቸውን ማርኪያ፤ በሌሎች ደም ሃብት ለማካበት የምንጠቀምበት ዘዴ አናድርገው። መነሻውን መድረሻውን በግልፅ ያላስቀመጠ፤ ሊነሱ የሚችሉ ጥያቄዎችን እና ቅሬታዎችን በግልፅ አቅርቦን ሳንወያይ እንዲያው በድፍንፍኑ “አንድ ላይ ነን” ብለን ውጤታማ እንሆናለን ማለት ዘበት ነው። ስለጋና ዲያስፖራዎች ስለሃገራቸው ምን እንዳደረጉ እና አሁን ለሰፊነው አንጻራዊ ዲሞክራሲ በምን ውስጥ እንዳለፉ ምን እርምጃ እንደተወሰዱ እንድታነቡ ጋብገፍ ልሰነባበት።

ጆሮ ያለው ይስማ!
አበበ ተድላ